

ACHTERGRONDEN VAN HET HEILIG AVONDMAAL IN ENKELE JOODSE FEESTEN (4) HJM Sales

Geliefde broeders en zusters, we vervolgen de bespreking van de relatie van enkele Joodse feesten met de viering van het heilig Avondmaal. In dit deel 4 komt het Feest van de Eerstelingen der vruchten aan de orde. Ook dit feest behoort bij de feesten rond Pascha. En we zullen ons afvragen wat dit feest ons leert als wij het Avondmaal gebruiken. Tot slot ga ik nog even kort in op de betekenis van de drie Paschafeesten in relatie tot de eindtijd.

Het Feest der Eerstelingen der vruchten (Chag haBikkoeriem)

De drie feesten in de Paschafeestweek in de lente, alsmede het zeven weken later te vieren Pinksterfeest, zijn tevens oogstfeesten. Want God heeft het zó verordineerd dat de lente-feesten rechtstreeks in verband staan met de gerstoogst. De oogst vindt plaats binnen een periode van 7-8 weken. Hij begint met Pascha en eindigt met Pinksteren als de gerst massaal wordt geoogst. Dus ook het Feest der Eerstelingen der vruchten is een oogstfeest.

Gods gebod om dit feest te vieren staat geschreven in Lev. 23:9-14 – *“En de HEERE sprak tot Mozes, zeggende: Spreek tot de kinderen Israëls, en zeg tot hen: Als gij in het land zult gekomen zijn, hetwelk Ik u geven zal, en gij zijn oogst zult inoogsten, dan zult gij een garf der eerstelingen van uw oogst tot den priester brengen. En hij zal die garf voor het aangezicht des HEEREN bewegen, opdat het voor u aangenaam zij; **des anderen daags na den sabbat** zal de priester die bewegen. Gij zult ook op den dag, als gij die garf bewegen zult, bereiden een volkomen lam, dat eenjarig is, ten brandoffer den HEERE; En zijn spijsoffer twee tienden meelbloem, met olie gemengd, ten vuuroffer, den HEERE tot een liefelijken reuk; en zijn drankoffer van wijn, het vierde deel van een hin. En gij zult geen brood, noch geroost koren, noch groene aren eten, tot op dienzelven dag, dat gij de offerande uws Gods zult gebracht hebben; het is een eeuwige inzetting voor uw geslachten, in al uw woningen.”* Het Feest der Eerstelingen der vruchten wordt op grond van dit schriftgedeelte ook genoemd *“De dag waarop gij de garf van het beweegoffer brengt”*.

Merkt u tevens het zinsdeel op dat ik vet heb gearceerd: het Feest der Eerstelingen der vruchten wordt gevierd **in** de feestweek van het Feest der Ongezuurde Broden (verzen 6-8) en wel **op** de eerste dag (zondag) **na** de eerste gewone, wekelijkse sabbat ná 15 Nisan. Lev. 23:11b – *“.....des anderen daags na den sabbat zal de priester die bewegen.”* Waarom wordt hier een gewone sabbat bedoeld en niet de bijzondere, Hoge Sabbat, het Feest der Ongezuurde Broden begint immers met een Hoge Sabbat op 15 Nisan? Omdat Lev. 23:15-16 spreekt over het tellen van zeven volkomen sabbatten (= vijftig dagen) vanaf die andere dag na de sabbat tot aan het Wekenfeest (Pinksterfeest): *“Daarna zult gij u tellen **van den anderen dag na den sabbat**, van den dag, dat gij de garf des beweegoffers zult gebracht hebben; het zullen zeven **volkomen** sabbatten zijn; Tot den anderen dag, na den zevenden sabbat, zult gij vijftig dagen tellen, dan zult gij een nieuw spijsoffer den HEERE offeren.”* Immers kan men alleen maar zeven volkomen sabbatten tellen, als men kan beginnen te tellen op de eerste dag na een gewone, wekelijkse sabbat.

Op dit Feest der Eerstelingen der vruchten worden de eerste vruchten van het land (van de nieuwe oogst) voor het aangezicht van God bewogen en geofferd. Er moest een dankoffer van een *“omer”* (עֹמֶר), letterlijk *“schoof”* van de vroege gerstoogst in de tempel te Jeruzalem worden gebracht. Het betrof dus de eerstelingen van de gerstoogst.

Het Feest der Eerstelingen en in het bijzonder deze eerste schoof van gerst wijst op Jezus. De Here Jezus Christus is de Eersteling der vruchten! Want Hij is de Eerstgeborene uit de doden. Hij is de profetische vervulling van dit Feest. Want op zondag 17 Nisan, dus in de week van het Feest der Ongezuurde Broden, dus op de eerste dag der week na de gewone,

wekelijkse sabbat, dus op de dag van het Feest der Eerstelingen, stond Jezus op uit de dood. Jezus leeft! Hij was de Eerste van een grote oogst van zielen.

1 Cor. 15:20-23 – *“Maar nu, Christus is opgewekt uit de doden, en is de Eersteling geworden dergenen, die ontslapen zijn. Want dewijl de dood door een mens is, zo is ook de opstanding der doden door een Mens. Want gelijk zij allen in Adam sterven, alzo zullen zij ook in Christus allen levend gemaakt worden. Maar een iegelijk in zijn orde: de eersteling Christus, daarna die van Christus zijn, in Zijn toekomst.”*

Jezus is van ál de ontelbare kinderen Gods die ontslapen (gestorven) zijn, de Eerste Die uit de dood werd opgewekt in een nieuw leven. Straks als Jezus terugkomt, zullen alle gestorven kinderen Gods ook uit de dood worden opgewekt en een nieuw opstandingslichaam ontvangen. Zij zullen Jezus tegemoet gaan in de lucht.

1 Cor. 15:51-52 – *“Ziet, ik zeg u een verborgenheid: wij zullen wel niet allen ontslapen, maar wij zullen allen veranderd worden; In een punt des tijds, in een ogenblik, met de laatste bazuin; want de bazuin zal slaan, en de doden zullen onverderfelijk opgewekt worden, en wij zullen veranderd worden.”*

1 Thess. 4:13-18 – *“Doch, broeders, ik wil niet, dat gij onwetende zijt van degenen, die ontslapen zijn, opdat gij niet bedroefd zijt, gelijk als de anderen, die geen hoop hebben. Want indien wij geloven, dat Jezus gestorven is en opgestaan, alzo zal ook God degenen, die ontslapen zijn in Jezus, weder brengen met Hem. Want dat zeggen wij u door het Woord des Heeren, dat wij, die levend overblijven zullen tot de toekomst des Heeren, niet zullen voorkomen degenen, die ontslapen zijn. Want de Heere Zelf zal met een geroep, met de stem des archangels, en met de bazuin Gods nederdalen van den hemel; en die in Christus gestorven zijn, zullen eerst opstaan; Daarna wij, die levend overgebleven zijn, zullen te zamen met hen opgenomen worden in de wolken, den Heere tegemoet, in de lucht; en alzo zullen wij altijd met den Heere wezen. Zo dan, vertroost elkander met deze woorden.”*

Het Feest der Eerstelingen is daarom een typebeeld van Jezus' Opstanding. Jezus is niet dood. Jezus leeft! En hierin mogen we ons enorm verheugen bij de viering van het heilig Avondmaal. Jezus was Gods Afikoman (zie deel 3) en Hij werd begraven. Maar op de derde dag stond Hij op uit de dood. Jezus was daarmee de Allereerste van een geweldige oogst van zielen, die uit de dood zullen opstaan om voor altijd samen met hun Heiland te mogen zijn. Ook wij mogen daartoe behoren.

Is zodanig werpt dit feest dus reeds zijn schaduw vooruit naar de eindtijd, als de grote zielenoogst wordt binnengehaald. Gods kinderen zullen opstaan uit de dood om daarna voor altijd met Hem te leven in een nieuw opstandingslichaam.

Het Feest der Eerstelingen heeft in historische zin ook te maken met de veilige doortocht van het volk van Israël door de Rode Zee (Schelfzee). Want nadat het volk in de nacht of héél vroege ochtend van 15 Nisan uit Egypte vertrok (Num. 33:3), kwamen zij volgens de Joodse rabbijnen in drie dagen op 17 Nisan in de avond aan bij de Schelfzee. Het volk trok vervolgens veilig door de Schelfzee. Maar Farao en zijn legers die Israël achtervolgden, werden de gehele nacht tegengehouden door God (Ex. 14:19-22). En op de vroege morgen van 17 Nisan kwamen Farao en zijn soldaten om in de Schelfzee. Door de dood van de grote vijand Farao verviel diens eigendomsrecht op de kinderen Israëls en waren zij rechtens vrij. Het hele volk was namelijk eigendom van Farao en vanzelfsprekend dus ook de slaven van het Egyptische volk. Israël ontving in die zin nieuw leven uit de dood.

Daarmee is de doortocht door de Schelfzee en dus ook het Feest der Eerstelingen tevens een typebeeld van onze waterdoop. Want bij de waterdoop wordt de greep van Satan op ons leven volkomen verbroken, doordat hij (juridisch) geen recht meer op ons leven heeft. Zoals Jezus opstond uit de dood en uit het graf, zo staan wij op uit het watergraf, nadat wij met Christus zijn gestorven door de doop in Zijn dood (Rom. 6:3-5). Na de waterdoop zijn wij nu eigendom van Jezus geworden. Gekocht door Hem met Zijn Bloed (Efez. 1:7; 1 Cor. 6:20;

2 Petr. 2:1; Openb. 5:9). Wij wandelen voortaan in een nieuw leven en in volkomen vrijheid van de Heilige Geest (Rom. 6:4).

Schelfzee is in het Hebreeuws “jam soef” (ים סוף). “Jam” (ים) betekent “zee” en “soef” (סוף) betekent “riet”. Maar het Hebreeuwse woordje voor “einde” wordt precies hetzelfde geschreven, namelijk (סוף – “sof”). God maakt een einde aan ons oude leven als wij ons bekeren en laten dopen.

Ter informatie: er gebeurde volgens de bijbel méér op 17 Nisan!

Volgens Gen. 8:4 rustte Noach's ark op de bergen van Ararat op de 17e dag van de 7e maand. Dat is de maand Nisan, welke nu als eerste maand wordt aangemerkt. Er brak een geheel nieuwe wereld aan na de zondvloed.

Op 17 Nisan werd Israëls vijand Haman opgehangen, nadat hij had geprobeerd om het volk Israël te vernietigen. Haman had de koning overgehaald om een decreet te ondertekenen om hen te vernietigen. Dit decreet werd uitgevaardigd op 13 Nisan (Esther 3:12). Koningin Esther stelde voor om drie dagen te vasten, dus op de 14^e, 15^e en de 16^e (Esther 4:16). Op de 16^e benaderde Esther de koning met gevaar voor eigen leven (Esther 5:1). Dood en opstanding zijn in Gods hand! Op 17 Nisan waren de rollen omgedraaid en werd Haman opgehangen (Esther 5:8; 7:10). En het volk Israël werd gespaard en was nu vrij.

Het kwam al even aan de orde, maar op de dag van het Feest der Eerstelingen (van de gerstooft) begint men op grond van Lev. 23:15-16 ook met het aftellen van de vijftig dagen tot het Wekenfeest (*Chag Sjavoeot*), ook genoemd het Pinksterfeest. Men zegt dat het Feest der Eerstelingen pas werkelijk beëindigd is, als het overgaat in het Pinksterfeest. Daarom gaf Jezus Zijn discipelen na Zijn Opstanding op de dag van het Feest der Eerstelingen dan ook de opdracht om in Jeruzalem te blijven, tótdat zij zouden worden aangedaan met kracht van omhoog (Hand. 1:4-5,8; Luk. 24:44-49). En die geweldige gebeurtenis vond plaats op het Pinksterfeest. Zo kan dan ook met recht worden gezegd, dat de Dood en de Opstanding van Jezus pas voltooid werd met de uitstorting van de Heilige Geest op het Pinksterfeest. En deze wonderbare Trooster en Helper wil in het hart van ieder kind van God wonen.

De Paschafeesten verwijzen naar de eindtijd

In feite kwam het al aan de orde. De Paschafeesten verwijzen ook naar de eindtijd. Immers, Pascha is het begin van de zielenoogst, terwijl de bulk in de eindtijd zal zijn binnen gehaald.

De feesten van Pascha verhalen van de verlossing van het volk Israël uit Egypte. Pascha zorgde er voor dat het oordeel, de dood van de eerstgeborene, aan Israël voorbij ging. Het gehele volk werd vervolgens gered en uitgeleid.

Pascha werd vervuld met de kruisdood van Jezus, Gods Lam, nu ongeveer tweeduizend jaar geleden. Door Hem aan te nemen, gaat de eeuwige dood ook aan ons heidenen voorbij. Individueel en als Gemeente. Pascha typeert daarmee ook de verlossing van de Gemeente uit de zondeslavernij van de wereld. De Gemeente als het Lichaam van Christus. Hij Zelf is het Hoofd. Jezus was de Eersteling van ontelbare geredde zielen, die deel uitmaken van dat Lichaam, de Gemeente.

Pascha zal ook een eindtijdvervulling kennen. Luk. 22:15-16 – “*En Hij zeide tot hen: Ik heb grotelijks begeerd, dit pascha met u te eten, eer dat Ik lijde; Want Ik zeg u, dat Ik niet meer daarvan eten zal, totdat het (HJMS: Pascha) vervuld zal zijn in het Koninkrijk Gods.*”

In het profetische scenario dat uit ziet op de eindtijd is het Pascha onder meer te vergelijken met de Grote Verdrukking. Want op 10 Nisan nadat Jezus Zijn intocht in Jeruzalem had gedaan en Zich als het onberispelijke, goddelijke Lam had gepresenteerd, stond Jezus op de Olijfberg, blikte over de stad Jeruzalem en weende over haar en sprak de volgende woorden. Luk. 19:41-44 – “*En als Hij nabij kwam, en de stad zag, weende Hij over haar, Zeggende: Och, of gij ook bekendet, ook nog in dezen uw dag, hetgeen tot uw vrede dient! Maar nu is het verborgen voor uw ogen. Want er zullen dagen over u komen, dat uw vijanden een*

begraving rondom u zullen opwerpen, en zullen u omsingelen, en u van alle zijden benauwen; En zullen u tot den grond nederwerpen, en uw kinderen in u; en zij zullen in u den enen steen op den anderen steen niet laten; daarom dat gij den tijd uwer bezoeking niet bekend hebt (HJMS, de tijd dat God naar U omzag)."

De profetie van Jezus verwijst niet alleen naar het jaar 70 ná Christus, toen de Romeinen de stad Jeruzalem verwoestten en vele Joden vermoordden, maar verwijst ook naar de Grote Verdrukking, als de Antichrist met zijn legers zal optrekken tegen Israël en Jeruzalem. Het zal de tijd zijn waarin Israël massaal Jezus als de Messias zal herkennen en aannemen. Dan zal God de Antichrist en zijn legers vernietigen (denk aan de vernietiging van de legers van Farao in de Schelfzee).

Maar de oordelen van Gods toorn tijdens de tijd van de Grote Verdrukking zullen voorbij gaan aan de Gemeente, zoals voorheen Israël ontsnapte aan de doodsengel. Pascha typeert de Opname van de Gemeente uit de wereld, voordat Gods toorn zal losbarsten. Daarmee wordt de grote zielenoogst daadwerkelijk binnengehaald.

Geliefde broeders en zusters, in het volgende en laatste deel zal ik proberen om de belangrijkste punten van de Paschafeesten kernachtig samen te vatten. Uiteraard in relatie tot de viering van het heilig Avondmaal. Tevens zal ik nog heel kort ingaan op de Joodse herfstfeesten. Moge Jezus u en mij deze week overvloedig zegenen. Amen.

(wordt vervolgd)

NB, bijbelleraar Willem Ouweneel heeft de kern van het Feest der Eerstelingen in de viering van het heilig Avondmaal als volgt samengevat: *Jezus is opgestaan uit dood en graf. Hij was de Eerste van een grote oogst van zielen. De dimensie van dit feest is voor ons daarmee, dat wij omhoog mogen zien naar de hemel. Want ook voor ons komt er een opstanding. Ook wij zullen uit de dood worden opgewekt als Jezus terugkomt. Omhoog zien betekent met aanbidding in het hart leven in de verwachting van Jezus' Wederkomst.*